Ankenævnet for Forsikring

Den 2. marts 2016 blev i sag nr. 88407:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse
Dirch Passers Allé 76
2000 Frederiksberg

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning i Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse. Han klager over, at hans nye ægtefælle ikke vil være berettiget til ægtefællepension og i anden række over, at han ikke har mulighed for at fravælge ægtefællepensionen.

Selskabet har henvist til, at klageren var gået på pension, da han indgik nyt ægteskab og ytrede ønske om at fravælge ægtefællepensionen.

I klageskema og tillæg af 31/8 2015 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "Jeg er blevet skilt og gift igen efter jeg er gået på pension. I henhold til DIPs afgørelse har min nye ægtefælle, som jeg har levet sammen med i 17 år, ikke ret til ægtefællepension, ligesom jeg ikke kan fravælge at betale (i form af en nedsat pensionsydelse) til en ikke eksisterende ægtefællepension. Dette skyldes i henhold til DIP, at skilsmisse og nyt ægteskab er indgået efter min pensionering.
>
> I henhold til bekendtgørelsen om god skik for finansielle virksomheder skal disse af egen drift rådgive, hvis omstændighederne taler herfor. Jeg har ikke på nogen måde modtaget rådgivning om de omfattende tab af rettigheder ved pensionering til trods for at jeg flere gange har været i kontakt med DIP og de var bekendte med at min tidligere hustru og jeg ikke var samlevende. Den generelle information, der gives om ægtefællepension i forbindelse med årsoversigter m.m. er efter min opfattelse misvisende og ikke i overensstemmelse med nævnte bekendtgørelse om god skik.
>
> Jeg henviser i øvrigt til vedhæftede sagsfremstilling med bilag.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

At min nye ægtefælle, som jeg jo har levet sammen med i 17 år, heraf størstedelen før min pensionering, opnår ret til ægtefællepension subsidiært at jeg kan fravælge ægtefællepensionen og derved få en rimelig pensionsudbetaling fra DIP
…
Der klages over, at DIP ikke i før min pensionering den 12. april 2013 i forbindelse med indhentning af pensionstilbud den 11.maj 2009 og den 26. marts 2013 af egen drift har givet rådgivning selvom omstændighederne tilsagde, der var behov herfor. En sådan rådgivning skal gives jfr 'Bekendtgørelse nr 729 af 12/05/2015 om god skik for finansielle virksomheder' § 8 stk. 2.

Den omstændighed, at pensionskassen var bekendt med, at min hustru (første hustru) og jeg ikke var samboende (se mail af 2. juni 2013 fra pensionskassen, del af bilag 1) indebærer, at pensionskassen burde have orienteret mig om de omfattende bortfald af rettigheder ved skilsmisse efter pensionering.

Der klages endvidere over, at DIP i forbindelse med den Årlige Pensionsoversigt anfører: 'Du er medlem på regulativ 3 med livsvarig ægtefællepension'. (Se bilag 3 og 4)

Her er tale om direkte fejlinformation. I henhold til omhandlede afgørelse fra DIP har man ikke livsvarig ægtefællepension, når man bliver skilt efter pensionering. Det eneste livsvarige er, at man livsvarigt skal betale til en ikke eksisterende ægtefællepension i form af en reduceret pensionsydelse fra DIP.

Ved en sådan fejlinformation overtræder DIP bestemmelserne i 'Bekendtgørelse nr 729 af 12/05/2015 om god skik for finansielle virksomheder' kap 2, § 3 og 4, samt § 11.

Det fremgår endvidere af samme bekendtgørelses kapitel 9 om regler for forsikringsselskaber, § 35 stk 1, at enhver væsentlig ændring i forsikringsaftalen til ugunst for kunden skal varsles med mindst 30 dage. En sådan varsling har ikke fundet sted.

DIPs afgørelse er vedhæftet som bilag 1 og 2 Afgørelsen indebærer:

At min nuværende hustru ikke har ret til ægtefællepension til trods for 17 års foregående samliv, at jeg ikke kan fravælge ægtefællepension og derfor fortsat 'betaler' i form af en reduceret pensionsudbetaling til en ikke eksisterende ægtefællepension, og at jeg oven i købet skal se i den årlige pensionsmeddelelse, at der er ægtefællepension (bilag 5)

Jeg har bemærket, at DIP's pensionstilbud fremsendt den 26. marts 2013 ikke omtaler ægtefællepension, men derimod er interesseret i evt. hjemmeboende børn. Se bilag 6.

Jeg kan imidlertid ikke erindre, hvad der er sagt og oplyst i forbindelse med telefonisk kontakt med DIP i forbindelse med indhentningen af de to pensionstilbud og bygger derfor alene sagsfremstillingen på skriftligt materiale.

Redegørelse for sagen

I efteråret 1977 indtrådte jeg i DIP. Jeg har været medlem lige siden. Jeg er/var på regulativ 3 med ægtefællepension og børnepension. Jeg har konstant været i arbejde siden 1973, indtil jeg gik på efterløn i en alder af 63 år og på pension som 65 årig.

Siden jeg indtrådte i pensionskassen har jeg ikke beskæftiget mig nævneværdigt med mine pensionsforhold, idet jeg var af den opfattelse, at DIP som medlemsejet pensionskasse kun havde det formål, at skaffe de bedste pensioner til medlemmerne under skyldig hensyntagen til det kollektive element i pensionskassen.

Jeg har tre sønner, som nu alle er i slutningen af trediverne. Jeg har i deres barndom været glad for det element af tryghed, som ægtefællepension og børnepensionen gav min familie.

I juni 1997 ophørte samlivet mellem min daværende ægtefælle- … - og jeg. På det tidspunkt flyttede jeg sammen med en yngre kollega - … . [Min nuværende kone] og jeg har boet sammen lige siden juni 1997, men har ingen børn sammen.

Af forskellige meget personlige årsager blev [ekskone] og jeg ikke skilt før i juni 2014. Det gav selvfølgelig anledning til noget besvær, fordi samfundet i nogle situationer lægger vægt på om man er samboende og andre situationer ser på om man rent juridisk er gift. I nogle situationer skal man både være gift og samboende. Det offentlige og andre har mange forskellige tilgange til et sådant forhold. Samlet set har det været et dyrt arrangement for mig, men hensyntagen til min tidligere ægtefælle har gjort, at der gik 17 år fra samlivets ophør til skilsmisse.

[Min nuværende kone] og jeg blev så gift her i foråret 2015 efter mere end 17 års samliv. Efter at [hun] og jeg var blevet gift, henvendte jeg mig til DIP og spurgte om, der var noget jeg skulle foretage mig i den anledning. Naivt troede jeg de skulle have hendes navn og cpr nr.

DIP, ved [repræsentant] oplyste mig om, at ægtefællepensionen ikke kan overføres til … , min nye ægtefælle, fordi ægteskabet er indgået efter min pensionering jfr. bestemmelserne i regulativ 3.

Jeg har efterfølgende spurgt om det var muligt at fravælge ægtefællepensionen, som jo ikke længere er eksisterende, men har også her fået oplyst, at dette ikke er muligt, fordi jeg er gået på pension. Også her med henvisning til bestemmelserne i regulativ 3.

Jeg er ganske overrasket og uforstående over at pensionering medfører et så omfattende tab at rettigheder. Hvis jeg var blevet skilt og gift blot dagen før min pensionering ville [min nuværende kone] overtage rettighederne til ægtefællepensionen.

Jeg har omkring det tidspunkt, hvor jeg gik på efterløn skriftlig kontakt med DIP, idet jeg overvejede at få pension allerede på det tidspunkt (maj 2009) se bilag 7. Det fravalgte jeg imidlertid.

Jeg undrer mig over, at DIP ikke informerer medlemmerne bedre om det omfattende tab af rettigheder, som pensionering betyder. Hvis jeg havde fået bedre information ville situationen havde set anderledes ud i dag. Jeg har jo to gange været i kontakt med DIP omkring pensionering - 2009 og 2013. I intet tilfælde har DIP fundet anledning til at rådgive mig om det omfattende bortfald at rettigheder, der sker på pensioneringstidspunktet.

Jeg henviser i øvrigt til den vedhæftede korrespondance med [DIP]. Bilag 2.

For en god ordens skyld, skal jeg selvfølgelig nævne, at jeg også er i stand til at dokumentere sagens faktiske forløb omkring samlivet med [nuværende kone].

Reflektioner over sagen

I mit professionelle liv har jeg altid været vant til at læse 'det med småt'. Hvorfor så ikke når det drejer sig om noget så vigtigt som egen pensionsordning?

Sikkert fordi der jo er tale om en medlemsejet pensionskasse med årlige generalforsamlinger med valg til mange forskellige ting - på seneste generalforsamling fik pensionskassens ansatte f.eks. adgang til at blive optaget i DIP. (og de læser jo nok regulativerne).

Desuden sker der en efter min opfattelse misvisende orientering om DIP i nyhedsbreve m.m. f.eks. skriver DIP om pensionstillæg i et nyhedsbrev fra februar 2010:

'DER TILSTRÆBES RETFÆRDIGHED

Man kan aldrig opnå, at medlemmerne vil få præcis den andel af opsparingen i pensionskassen, som de har været med til at bidrage til. Nogen vil få for meget og andre for lidt. Det skyldes blandt andet, at der er usikkerhed om forholdene på finansmarkederne- men også usikkerheden om hvor længe medlemmerne lever. Det er pensionskassens opgave, at søge at håndtere disse elementer på en sådan måde, at medlemmerne behandles med størst mulig retfærdighed'(se bilag 8)

En sådan beskrivelse af DIP harmonerer ikke med at man på én dag - nemlig den dag man går på pension - har et omfattende bortfald af rettigheder, hvis man er så formastelig at lade sig skille efter sin pensionering.

Jeg har endvidere noteret mig, at DIP i sine nyhedsbreve flittigt orienterer om gode økonomiske resultater, og om hvordan pensioneringen optimalt tilrettelægges i forhold til gældende skatteregler. Jeg har intet steds fundet bare antydningen af orientering om det omfattende bortfald af rettigheder, der sker ved skilsmisse efter pensionering.

Afslutningsvis skal bemærkes, at samfundsudviklingen har betydet at levealderen stiger både for mænd og kvinder, og at helbredstilstanden også bliver bedre. Det indebærer også, at flere og flere bliver skilt efter, de er gået på pension.

Efter min opfattelse er de nuværende bestemmelser i regulativ 3 ikke i overensstemmelse med samfundsudviklingen omkring skilsmisser. F.eks. kan der ved par simple udtræk fra Danmarks Statistik ses, at antallet af skilsmisser hvor én eller begge af ægtefællerne er over 65 er mere end fordoblet i perioden 2006 til 2014. se bilag 9, 10 og 11.

DIPs regulativ 3 er vist fra en tid, hvor en ingeniør havde en hjemmegående hustru, og skilsmisser efter pensionering var et ukendt fænomen."

Hertil har selskabet i brev af 12/10 2015 til nævnet bl.a. bemærket:

"**Tvisten**
Vi har forstået klagen således, at [klageren] er utilfreds med, at

- hans nye ægtefælle ikke opnår ret til ægtefællepension
- subsidiært, at han ikke har ret til at fravælge ægtefællepension og dermed opnå en højere egen pension.

Medlemsoplysninger
Medlem: …
Cpr.nr: …
Pensionsordningen er en del af en kollektiv ordning hos DIP. Regulativ 3 vedlægges som bilag 1.

Sagsfremstilling
Klager blev optaget i pensionskassen den 1. september 1977.

I 2009 ophørte [klagerens] daværende arbejdsgiver med at indbetale til DIP. I forbindelse hermed indhenter [han] et pensionstilbud fra DIP, men ønskede efterfølgende ikke at benytte sig af tilbuddet.

I marts 2013 kontakter [klageren] DIP, idet han ønske at starte udbetaling af pension. Det fremgår af telefonreferat med pensionsrådgiveren den 26. marts 2013, at [han] ønsker udbetaling fra den 1. maj 2013. Har ingen børn under 21 år, er gift. Men har valgt ikke at bo sammen, har fælles økonomi, vi mailer tilbud.

Telefonreferatet fremlægges som bilag 2.

Herefter sendte vi [klageren] et pensionstilbud, hvor det fremgik, at der var ægtefællepension tilknyttet. [Han] accepterede dette tilbud. Pensionstilbud og accept fra marts 2013 vedlægges som bilag 3.

I marts 2015 kontaktede [han] DIP via mail og spurgte til ægtefællepension for sin kommende ægtefælle. Hele mailkorrespondancen fremlægges som bilag 4.

[Klageren] oplyste, at han var blevet skilt i sommeren 2014, og i marts 2015 skulle giftes med sin nuværende samlever, og om han skulle gøre noget i forbindelse med, at den nye ægtefælle skulle overtage retten til ægtefællepensionen.

[DIP] besvarede mailen den 17. marts 2015. Det fremgår af svaret, at [klagerens] kommende hustru ikke er berettiget til ægtefællepensionen, fordi ægteskabet er indgået efter, at [han] er begyndt at få udbetalt pension fra DIP, jf. Regulativ 3, pkt. 10.2.b.

Ved mail af 18. marts 2015 oplyste [han], at han allerede har boet sammen med sin kommende ægtefælle i 17 år, men at han først er blevet skilt fra sin tidligere hustru i juni 2014.

Samme dag meddeler DIP, at det ikke ændrede ved muligheden for ægtefællepension for hans kommende ægtefælle.

[Klageren] meddelte herefter, at han ikke fandt dette tilfredsstillende, særligt da han heller ikke har mulighed for at fravælge ægtefællepensionen efter, at han er gået på pension. jf. regulativ 3, pkt. 11.3.

Ved mail af 19. marts 2015 oplyste DIP, at medlemmer frem til pensionering kan til og fravælge sin ægtefællepension i DIP, jf. regulativ 3, pkt. 11.3, men når et medlem overgår til pensionsudbetaling, fastfryses medlemmets status således, at beregningen på udbetalingerne sker på baggrund af den status som medlemmet har på daværende tidspunkt. Hvis man kan fra- eller tilvælge ægtefællepension efter man er overgået til pension, ville pensionsudbetalingerne ikke være korrekte og risikoen vil ændre sig.

Hertil svarede [klageren], at han ikke mente, at pensionskassens bestemmelser er i overensstemmelse med samfundsudviklingen på dette område.

Herefter klagede [han] til den klagesansvarlige i DIP, … , den 4. maj 2015. Korrespondancen med den klageansvarlige fremlægges som bilag 5.

Det fremgår af klagen, at [klageren] frem til juni 1997 havde boet sammen med sin ægtefælle, men at han på daværende tidspunkt flyttede sammen med en anden kvinde.

Ægteskabet blev opretholdt frem til sommeren 2014, selv om [han] havde boet sammen med den anden kvinde i hele forløbet. Det er samleveren, som han nu er blevet gift med. Det fremgår videre, at [han] selv er opmærksom på, at det forhold, at han ikke var skilt men samtidig boede sammen med en anden, gav anledning til 'noget besvær', fordi reglerne på dette område er meget forskellige.

[Klageren] er utilfreds med, at hans pensionering i DIP har medført, at han dels har fortabt retten til at en ny ægtefælle kan få ægtefællepension, dels har fortabt retten til at fravælge ægtefællepensionen fremadrettet. [Han] er særligt utilfreds med, at DIP ikke i forbindelse med hans pensionsansøgning i 2009 og i 2013 oplyste ham om, at han ville fortabe rettighed til ægtefællepension til ny ægtefælle eller muligheden for at fravælge ægtefællepension.

Den 2. juni 2015 besvarede … klagen. Det fremgår af besvarelsen, at [klageren] er omfattet af reglerne i regulativ 3. I telefonrådgivningen i 2013 har [han] oplyst, han var gift men ikke, at han samtidig havde en samlever, og derfor blev der ikke rådgivet om, at hvis han blev gift med en anden person, ville denne ikke kunne få ægtefællepensionen, ligesom at han ikke længere kunne vælge dækningen fra.

Den 8. juni 2015 svarede [klageren] tilbage, at han ikke er enig i afgørelsen, og at han mener, at han skulle have modtaget rådgivning herom.

Den 6. juni 2015 fastholdt DIP afgørelsen og henviste [klageren] til Ankenævnet for Forsikring, hvis han fortsat var utilfreds med afgørelsen.

Regulativ 3
Regulativ 3 blev indført i 2007. I efteråret 2006 fik alle medlemmer, der havde mulighed for at ændre pensionsordning til regulativ 3, tilsendt regulativet, der sidenhen har været tilgængelig på DIPs hjemmeside. Bestemmelserne om ægtefællepension i pkt. 10 og 11 er ikke blevet ændret siden 2006.

Om retten til ægtefællepension fremgår det af Regulativ 3, pkt. 10.2:
'*Retten til ægtefællepension er betinget af:*
a. At ægteskabet er indgået, inden du var fyldt 70 år
b. At ægteskabet er indgået på et tidspunkt, hvor du ikke var alders-, del- eller invalidepensioneret
c. At du ikke har fravalgt ægtefællepension, jf. 11.'

Af pkt. 10.2.b fremgår det, at retten til ægtefællepension er betinget af, at et ægteskab mellem et afdødt medlem af DIP og dennes ægtefælle er indgået inden medlemmets eventuelle overgang til alderspension. Der er ifølge bestemmelsen ikke mulighed for at overtage en afdød eller fraskilt ægtefælles pensionsret, som medlemmet var gift på tidspunktet for medlemmets overgang til alderspension.

Om muligheden for omvalg af ægtefællepension fremgår Regulativ 3, pkt. 11.3:
'*Efter optagelsen i DIP kan du til enhver tid vælge en anden ægtefællepension, dog højst én gang årligt. Du kan dog ikke ændre dit valg af ægtefællepension, hvis du modtager alderspension eller delpension, har ret til invalidepension eller har en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension……*'.

Af denne bestemmelse fremgår, at et medlem ikke har mulighed for at ændre sin police efter at være overgået til pension.

Et omvalg af ægtefællepension vil ikke kun vil stride mod Regulativets bestemmelser, men også med det tekniske grundlag, der er anmeldt til Finanstilsynet. I det tekniske grundlag er der indregnet en sandsynlighed for, at DIP ikke skal udbetale ægtefællepension efter alle alderspensionister. Det skyldes at en del alderspensionister mister deres ægtefælle inden de selv afgår ved døden samt at skilsmisser også forekommer blandt alderspensionister.

Konklusion

Reglerne om ægtefællepension fremgår af Regulativ 3, og er ikke blevet ændret siden ikrafttrædelse i 2006.

Det fremgår klart af punkt 10.2.b, at en ægtefælle ikke bliver omfattet af ægtefællepension, hvis ægteskabet er indgået efter, at DIPs medlem er påbegyndt udbetaling af pension.

Det fremgår endvidere af punkt 11.3, at man efter at være påbegyndt udbetaling at pension ikke kan til- eller fravælge ægtefællepensionsdækningen.

[Klagerens] nye ægtefælle har derfor ikke ret til ægtefællepension efter [klageren], ligesom han ikke på nuværende tidspunkt kan fravælge ægtefællepensionen.

Det forhold, at personer over 65 år bliver skilt og gifter sig igen i måske større omfang end tidligere kan ikke føre til et andet resultat. En ændring af reglerne vil forudsætte forslag og vedtagelse herom på DIPs generalforsamling. Det forhold, at det tidligere har været diskuteret på en generalforsamling, kan heller ikke føre til et andet resultat.

Det følger af reglerne om god skik, at et medlem i forbindelse med pensionsansøgning skal rådgives således, at medlemmet får et godt grundlag at træffe sine beslutninger på, bl.a. ift. til sin egen økonomiske situation, ligesom DIP skal rådgive om andet, hvis forholdende tilsiger det.

DIPs pensionsrådgiver har i forbindelse med telefonsamtalen i marts 2013 søgt oplysninger om [klagerens] økonomiske og civile status og fik oplyst, at [han] var gift med fælles økonomi, men uden fælles bopæl og at han ikke havde børn under 21 år. Telefonnotatet indikerer ikke, at DIP's pensionsrådgiver har spurgt om [han] havde en samlever på tidspunktet for overgang til pension.

Til trods for, at [klageren] selv er opmærksom på, at han samlivsform ikke er den gængse og derfor giver 'noget besvær' i andre sammenhænge, oplyser han ikke til DIPs medarbejder, at han er samlevende med en anden kvinde.

DIPs pensionsrådgiver lavede dels et pensionstilbud ud fra de oplysninger, hun modtog, dels rådgav hun ud fra samme oplysninger. Det er ikke et naturligt led i rådgivningen til et

gift medlem på vej på alderspension at oplyse om, at ægtefællepensionen ikke kan overføres til en anden ved et nyt ægteskab eller at medlemmet ikke længere kan vælge ægtefællepensionen fra. Dette ville efter DIP's opfattelse også have været upassende på baggrund af, at [klageren] har oplyst, at han og ægtefællen havde børn sammen og havde fælles økonomi.

Det kan ikke anses for at være et så særligt byrdefuldt vilkår, at medlemmet, når han er gift på tidspunktet, kunne have en berettiget forventning om, at vilkåret ville blive særligt fremhævet i forbindelse med samtale om tilbud på udbetaling af pension.

Det er derfor DIPs opfattelse, at [klageren] er blevet rådgivet korrekt efter god skikreglerne ud fra de oplysninger, han afgav i forbindelse med ansøgning om pension i 2013. Da [hans] samlivsforhold er særlige, burde han selv have oplyst herom i forbindelse, med at han søgte pensionsudbetaling. Det kan ikke forventes, at pensionsrådgiveren ville spørge til andre samlivskonstellationer med de oplysninger, hun modtog eller udbygge sin rådgivning med disse oplysninger, der fremgår at regulativerne."

I klagerens brev af 26/10 2015 til nævnet hedder det bl.a.:

"**Tvisten:**
Det skal præciseres, at klagen drejer sig om manglende rådgivning i forbindelse med mine to henvendelser til pensionskassen i henholdsvis 2009 og 2013.

Desuden drejer klagen sig om direkte fejlinformering i forbindelse med fremsendelse at den årlige pensionsoversigt.

Fejlinformeringen og den manglende rådgivning har betydet et omfattende tab af rettigheder, som jeg ville have haft, hvis jeg ikke var blevet fejlinformeret og mangelfuldt rådgivet.

Afsnittet konklusion:
Her anfører DIP, at personer over 65 'måske' i større omfang end tidligere bliver skilt. I henhold til oplysninger fra Danmarks Statistik er det en kendsgerning.

Jeg har ikke villet gøre min klage til et spørgsmål om hvad der er 'sagt og ikke sagt' i forbindelse med mine to henvendelser til pensionskassen i 2009, henholdsvis 2013, men alene baseret min klage på skriftligt materiale. Der foreligger intet skriftligt fra telefonsamtalen i 2009 og alene DIP's yderst sparsomme telefonnotater fra 2013, som jeg ikke har været bekendt med før i forbindelse med min klage.

Det fremgår af DIP's sparsomme telefonnotat fra 2013, at jeg har oplyst, at jeg ikke var samboende med min hustru. I Danmark ender ca. 46 % af alle indgåede ægteskaber med skilsmisse (jf. Danmarks Statistik). Mon ikke skilsmisseprocenten for ægtefæller, der allerede er flyttet fra hinanden, over tid er grænsende til 100 %.

Her var rådgivningssituationerne jo den, at jeg allerede var flyttet fra min hustru. Jeg er blevet rådgivet om pensionsforhold af en pensionskasse, der har en lovgivningsmæssig forpligtelse til at rådgive at egen drift, når omstændighederne taler herfor. I begge situationer er 'rådgivningen' ydet i forbindelse med en forestående pensionering, og rådgiver har været vidende om, at jeg ikke længere boede sammen med min kone. Rådgiver burde derfor have oplyst om det omfattende bortfald at rettigheder i tilfælde at skilsmisse efter pensionering.

En sådan rådgivning bør gives uanset, hvor lang tid der er gået siden samlivsophør med-ægtefællen og uanset om der, som i mit tilfælde, er kommet en anden samlever. Rettighederne bortfalder jo ved pensionering og efterfølgende skilsmisse uanset samlever eller ej, og uanset, hvor lang tid, der er gået siden ægtefællerne er flyttet fra hinanden.

Det er jo helt utidssvarende, når DIP som begrundelse for ikke, at oplyse om bortfald at rettigheder ved skilsmisse efter pensionering angiver, at det efter DIP's opfattelse vil være 'upassende', at oplyse herom. Her er tale om en situation, hvor min ægtefælle og jeg er flyttet hver til sit, skilsmisseprocenten i samfundet er på 46 % og vel over tid grænsende til 100 % for personer, der allerede er flyttet fra hinanden. I det lys er det jo helt uforståeligt, at DIP kan finde det 'upassende' at orientere om det omfattende bortfald af rettigheder ved en evt, kommende skilsmisse efter pensionering. Til orientering kan oplyses, at mine børn ved det første rådgivningstidspunkt i 2009, havde en alder på 29-33 år og den fælles økonomi bestod i at min daværende hustru boede i vores fælles hus.

Et kort kig i afgørelser fra Ankenævnet af sager fra DIP tyder jo ikke på, at DIP på nogen måde finder det 'upassende' at indhente endog særdeles følsomme oplysninger om f. eks. helbredsforhold.

DIP anfører, at jeg er på rådgivningstidspunkterne (2009 og 2013) ikke har oplyst, at jeg var samlevende med en anden kvinde. Dette formentlig på baggrund af de sparsomme telefonnotater.

Jeg er imidlertid af den opfattelse, at jeg fuldt ud har oplyst om mine samlivsforhold. Jeg har siden jeg i 1997 flyttede fra min daværende hustru oplyst om mine samlivsforhold. Jeg gør i den forbindelse opmærksom på, at man jo er lovgivningsmæssigt forpligtet til at oplyse om samlivsforhold, uanset man ikke modtager nogen form for offentlige ydelser. Da jeg er en person, der aldrig har fået så meget som en parkeringsbøde eller en hastighedsbøde, har en korrekt adfærd altid været af stor betydning for mig. Her er netop åbenhed og ærlighed altid vejen frem.

Når der hen af vejen har været 'noget besvær' er det jo netop fordi jeg hele vejen igennem har oplyst om de korrekte samlivsforhold. Hvis jeg havde været mere 'sparsom' med oplysninger, havde det nok givet anledning til mindre besvær.

Jeg må derfor fastholde, at jeg dels er blevet direkte fejlinformeret og dels ikke har fået rådgivning i henhold til gældende lovgivning.

Afslutningsvis kan jeg ikke undlade at bemærke, at det næsten forekommer grinagtigt, når DIP i boksen i højre side af de fremsendt pensionstilbud angiver: 'Vi er specialister i at rådgive ingeniører om pension'. Måske skulle DIP's rådgivnings afdeling kommunikere mere med DIP's kommunikations afdeling, med henblik på bedre sammenhæng mellem faktisk rådgivning og kommunikation udadtil."

Nævnets sekretariat har indhentet yderligere oplysninger fra selskabet, herunder det pensionsregulativ, som klageren var omfattet af, inden han skiftede til regulativ 3, samt omvalgsmateriale.

Hertil har klageren i brev 11/1 2016 til nævnet bemærket:

> "Det fremsendte giver ikke anledning til bemærkninger.
>
> Til Ankenævnets orientering fremsendes dog nogle sider fra … [andet selskab] 'Medlems nyt', december 2015. Det fremgår af side 11 under KORT OG VIGTIGT, at det er vigtigt at overveje forholdene omkring ægtefællepension specielt i tilfælde af skilsmisse inden man fylder 60 år (her arbejder DIP med pensioneringstidspunktet).
>
> Det fremgår tydeligt heraf, at andre pensionskasser klart og med store bogstaver godt kan give generel information til medlemmerne i relation til skilsmisse og pensionering. [Andet selskab] finder det heller ikke - som DIP - upassende at nævne ordet skilsmisse over for medlemmerne.
>
> At DIP i en individuel rådgivningssituation, hvor pensionskassen i henhold til lovgivningen har pligt til af egen drift at give rådgivning, når omstændighederne tilsiger det, undlader at give tilsvarende information forekommer derfor ikke at være i overensstemmelse med lovgivningen og i øvrigt helt utidssvarende."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag.

I selskabets telefonnotat af 26/3 2013 er det bl.a. anført:

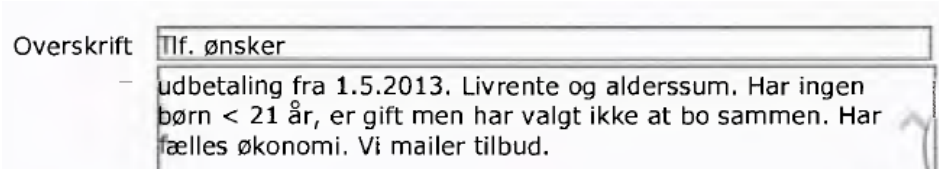

Overskrift	Tlf. ønsker
–	udbetaling fra 1.5.2013. Livrente og alderssum. Har ingen børn < 21 år, er gift men har valgt ikke at bo sammen. Har fælles økonomi. Vi mailer tilbud.

I selskabets brev af 26/3 2013 til klageren hedder det bl.a.:

> **Tilbud på udbetaling af pension**
>
> Tak for din henvendelse. Jeg vedlægger beregninger, der viser dine pensioner pr. 1. maj 2013. Bonus er indregnet frem til pensioneringsdatoen.
>
> **Alderssum**
> Alderssummen kan kun udbetales én gang, og udbetalingen skal ske før eller samtidig med udbetaling af løbende pension.
>
> **Udbetaling af pension**
> Ønsker du pensionen udbetalt, bedes du returnere pensionsberegningen og vedlagte blanket "Oplysninger til brug for udbetaling af pension" i udfyldt stand gerne inden den 10. april 2013.

…

11. 88407

Regulativ 3

Pension		
Årlig alderspension med alderssum Heraf udgør ugaranteret tillægspension 50 %		8 kr.
Maksimal alderssum før afgift (brutto) udgør Heraf udgør ugaranteret tillægspension 18 % - 40 % afgift Til udbetaling	...	' kr.) kr. ' kr.

I klagerens pensionsoversigt af 1/9 2015 er det bl.a. anført:

Pensionsoversigt pr. 1. september 2015

PERSONLIGE OPLYSNINGER

Navn	Månedligt pensionsbidrag	0,00 kr.
CPR-nr.	AM-bidrag (8 %)	0,00 kr.
	Månedligt bidrag efter AM-bidrag	0,00 kr.

STATUS PÅ DIN PENSIONSORDNING

Du er omfattet af Regulativ 3

PENSIONER UNDER UDBETALING		Grundlagspension	Ydelse
Alderspension	Livsvarig, årlig		kr.

UDBETALING VED DØD		Grundlagspension	Ydelse
Ægtefælle-/samleverpension	Livsvarig, årlig		kr.
Børnepension	Til alder 21, årlig		kr.

Af pensionsregulativet fremgår det bl.a.:

"**10. Ægtefællepension**

10.1
Ved din død har din ægtefælle ret til ægtefælle-pension fra den 1. i den følgende måned, jf. dog 4., 10.2, 10.4 og 10.6.

10.2
Retten til ægtefællepension er betinget af:

a. At ægteskabet er indgået, inden du var fyldt 70 år
b. At ægteskabet er indgået på et tidspunkt, hvor du ikke var alders-, del- eller invalide-pensioneret
c. At du ikke har fravalgt ægtefællepension, jf. 11.

…

11. Valg af ægtefællepension

11.1
Du kan vælge mellem tre muligheder for ægtefælle-pension:

a. Ægtefællepensionen bliver udbetalt, så længe din ægtefælle lever (livsvarig ægtefællepension)
b. Ægtefællepensionen bliver udbetalt, så længe din ægtefælle lever, dog højst i 10 år (ophørende ægtefællepension)
c. Ingen ægtefællepension.

11.2
Hvis du ikke ved optagelsen i DIP eller senere meddeler andet, har din ægtefælle ret til livsvarig ægtefællepension.

11.3
Efter optagelsen i DIP kan du til enhver tid vælge en anden ægtefællepension, dog højst én gang årligt. Du kan dog ikke ændre dit valg af ægtefællepension, hvis du modtager alderspension eller delpension, har ret til invalidepension eller har en fraskilt ægtefælle med ret til ægtefællepension. Hvis du modtager delpension, kan du endvidere alene ændre dit valg af ægtefællepension for den del af dit depot, som du ikke modtager delpension for. Ønsket om omvalg skal meddeles skriftligt. Omvalget får virkning fra det tidspunkt, DIP har modtaget meddelelsen."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at klageren modtog alderspension fra den 12/4 2013, blev skilt i 2014 og indgik nyt ægteskab i 2015 med sin samlever gennem 17 år.

Klageren er utilfreds med, at hans nye ægtefælle ikke vil være berettiget til ægtefællepension, og at han ikke har mulighed for at fravælge ægtefællepensionen.

Klageren har gjort gældende, at selskabet har tilsidesat sin rådgivningspligt ved ikke at rådgive ham herom i forbindelse med drøftelser om pensionering i 2009 og 2013. Klager har henvist til, at selskabet var bekendt med, at han ikke boede sammen med sin daværende ægtefælle.

Selskabet og klageren har haft korrespondance om klagerens pensionering forud for klagerens pensionering, og der foreligger blandt andet et telefonnotat fra selskabet fra 2013, hvor det er noteret, at klageren "er gift, men har valgt ikke at bo sammen. Har fællesøkonomi."

13. 88407

Ifølge pensionsregulativets punkt 10.2 er retten til ægtefællepension betinget af, at ægteskabet ikke er indgået på et tidspunkt, hvor klageren var alderspensioneret. Videre fremgår det af punkt 11.3, at ægtefællepensionen ikke kan fravælges, hvis klageren modtager alderspension.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse, der er i overensstemmelse med pensionsregulativets regler. Nævnet finder i den forbindelse ikke grundlag for at fastslå, at selskabet på baggrund af oplysningen om, at klageren ikke boede sammen med sin ægtefælle - men havde fælles økonomi med hende - burde have givet ham en individuel rådgivning om pensionsregulativets bestemmelser om ægtefællepension, herunder om hans mulighed for at fravælge ægtefællepension, inden han begyndte at modtage alderspension. Nævnet finder på denne baggrund ikke grundlag for at pålægge selskabet erstatningsansvar for utilstrækkelig rådgivning af klageren.

Det, som klageren i øvrigt har anført, herunder om skilsmissefrekvensen hos pensionister, og det forhold, at et andet selskab har gjort opmærksom på reglerne om ægtefællepension i et nyhedsbrev, kan efter nævnets vurdering ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand